

نیروگاهی که در ایران در حال احداث است، نیروگاهی است که در اطراف معادن ذغال سنگ طبس پیش بینی شده که اجرای آن، سرعت بسیار کندی دارد. در این مورد باید توجه داشت که به چه دلیل در کشورهایی نظیر چین و آفریقای جنوبی، سهم بالایی از انرژی مصرفی به ذغال سنگ اختصاص دارد.

طبق پیش بینی های آژانس بین المللی انرژی، سهم ذغال سنگ در تولید انرژی جهان در سال های ۲۰۲۰ تا ۲۰۳۰ بسیار بالا خواهد بود. بنابراین نباید به استناد آن که ایران کشوری نفت خیز است، اقتصاد تبدیل ذغال سنگ به انرژی الکتریسیته را تحت تأثیر قرار دهیم، بلکه حتی باید بخش زیادی از برق تولیدی کشور را به ذغال سنگ اختصاص دهیم و از گاز و نفت در پتروشیمی استفاده کنیم. فرایندی که آفریقای جنوبی پس از تحریم نفتی خود در جریان آپارتاید به آن اقدام کرد بسیار جالب توجه است. در این کشور، ذغال سنگ را طبق یک فن آوری به گاز تبدیل کرده و سپس گاز را به بنزین تبدیل نمودند. پس از آن بخش زیادی از این هیدروکربورها را به محصولات پتروشیمی تبدیل کردند.

اقتصاد ایران: بحران اقتصادی چه تأثیری بر صنعت پتروشیمی کشور داشته است؟

تأثیر بحران بر پتروشیمی بسیار سنگین است، چراکه متناسب با کاهش بهای نفت، قیمت محصولات پتروشیمی هم به همان نسبت با افت مواجه گردیده است. در نتیجه درآمد حاصل از صادرات محصولات پتروشیمی به شدت کاهش می یابد و از آنجا که پتروشیمی از بُعد منابع مالی به دولت وابسته نبوده و تنها متکی به منابع درآمدی خود می باشد، لذا بحران مالی از این منظر بسیار تأثیرگذار بوده است. از طرفی، از آنجا که صنعت پتروشیمی ایران، طرح های توسعه ای خود را تا ۱۰ سال آینده تعریف کرده، با توجه به بحران اخیر و حتی تحریم های موجود، اجرای این طرح ها با مشکل مواجه خواهند شد.

اقتصاد ایران: نظر شما در رابطه با طرح هدفمند کردن یارانه ها و حامل های انرژی چیست؟

در این که انرژی در این کشور به هدر می رود و ما ارزش انرژی را نمی دانیم هیچ شکی نیست. مصداق بارز آن این است که ما می خواهیم در تمام روستاهای خود - که حتی ممکن است تنها دو خانوار در آنجا زندگی کنند - حتماً گاز طبیعی لوله کشی داشته باشیم. ما باید یارانه انرژی را از بخشی که هدر می رود بیرون بیاوریم.

نکته ای که باید به آن اشاره کرد این است که اسم لایحه دولت، لایحه حذف یارانه ها نیست، بلکه هدفمند کردن یارانه ها است. از دیدگاه من، در این مورد هیچ جایگاهی به اندازه صنعت از اهمیت برخوردار نیست. این یارانه ها باید در دو محور کشاورزی و تولید به کار رود، نه در جای دیگر. بازده این دو بخش، خود به

خود به حذف آن بخشی که در انرژی به هدر می رود باز خواهد گشت. شخصاً به هیچ عنوان موافق نیستم که قیمت گاز طبیعی در بخش صنعت - به خصوص صنعت پتروشیمی - افزایش پیدا کند. چراکه گاز طبیعی در صنعت پتروشیمی در سه نقطه بسیار تأثیرگذار است: یکی در تولید کود اوره است.

کود اوره محصولی است که هم کشاورزی کشور به آن احتیاج دارد و هم این که ماده صادراتی خوبی است که با یک فرایند ساده به دست می آید و ما اکنون بر فرایند اجرا، روند تفصیلی و تولید این ماده مسلط هستیم که البته تشویق کننده بخش خصوصی نیز می باشد. مصرف دیگر گاز در تولید متانول است. این ماده یکی از مواد اصلی صنعت شیمیایی جهان است که

متن کامل در: **اقتصاد ایران** : متشکریم.

فضای وارونه کسب و کار

دیدگاه آقای جعفر ذره بینی، مدیر عامل و عضو هیأت مدیره شرکت پریس

فضای کسب و کار متأثر از شرایط حاکم بر کشور و جامعه است. یعنی هر تصمیم، صحبت و واکنش دولتمردان روی فضای کسب و کار تأثیر می گذارد. متأسفانه اخیراً فضای کسب و کار ما تحت تأثیر رکود جهانی قرار گرفته و شرایط نامطلوبی را در بخش های صنایع، تجارت و اصناف شاهد هستیم که این امر بر خلاف تصور برخی افراد که ایران را به واسطه عدم ارتباط با قدرت های بزرگ اقتصادی جهان که از بحران جهانی میرا می پندارند می باشد. اقتصاد بین الملل در شرایط کنونی، به واسطه روان بودن امکانات و تکنیک های اطلاعاتی، حتی در فواصل ثانیه ای تأثیرگذار است. از طرفی کشور ما علاوه بر این مسایل، با موضوع تحریم نیز مواجه است که این مسأله، شرایط نامطلوب را تشدید می کند. تأثیر این تحریم ها طی این سال ها آنچنان زیاد بوده که کسی نمی تواند آن را انکار کند. ما که یکی از بزرگترین کشورهای صادرکننده های انرژی در دنیا هستیم و طبیعی است از شرایط و جو حاکم بر دنیا تأثیر بپذیریم. این در حالی است که علیرغم همه مشکلات، همچنان جهان ما را به عنوان زعيم منطقه می شناسد. با این وجود، متأسفانه در تصمیمات و سیاست های دولت و بحران ها و تنش های جهانی، ارتباطی منطقی وجود ندارد.

فضای کسب و کار ما قانون مدونی ندارد. قانون کار با مشکلات عدیده ای مواجه است. دولتمردان با این که به تمام زوایای تاریخ فضای کنونی کسب و کار کشور پی برده اند اما آن را اصلاح نمی کنند که این موضوع بسیار بحث برانگیز است. اما مسأله مهم تر، تدوین قانون مربوطه است که به زمان نیاز دارد. خوشبختانه مدتی است که تدوین قانون فضای کسب و کار به اتاق بازرگانی محول شده و تیمی متشکل از بخش خصوصی در حال تدوین قانون فضای کسب و کار، تحت مدیریت اتاق ایران می باشند که امید است با هماهنگی بخش خصوصی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن، بتوانیم

نه فقط پتروشیمی، بلکه مواد پایین دستی زیادی به آن وابسته اند.

در متانول ۹۴ درصد گاز طبیعی مربوط به خوراک واحد است و ۶ درصد آن به بخش انرژی ارتباط دارد. بنابراین وقتی از هدفمند کردن یارانه ها در بخش انرژی صحبت می کنیم، تنها آن ۶ درصد باید تأثیرگذار باشد نه ۹۴ درصد دیگر، چراکه این ۹۴ درصد خوراک است و حتی باید قیمت آن را پایین تر هم بیاوریم تا جذابیت سرمایه گذاری ایجاد شود، صادرات این محصول بیشتر شود و به تبع آن اشتغال بالا رود تا به هدف اصلی هدفمند کردن یارانه ها برسیم.

قانون مناسبی را برای این مهم تدوین نماییم.

هدفمند کردن یارانه ها از مقوله هایی است که مورد توافق همگان است اما اگر قرار بر این باشد که این امر از بخش انرژی - که بخش مهمی در تولید و اقتصاد است - آغاز شود، می بایست تمام زوایای این طرح مورد بررسی واقع شود و سپس اجرایی گردد. هر کسی که با الفبای اقتصادی آشنا باشد می تواند شرایط توری حاصل از اجرای شتاب زده این طرح را پیش بینی کند. در این مورد، بسیار مهم است که تدبیر شایسته ای اندیشیده شود. چراکه در شرایط کنونی کشور فضای کسب و کار، حذف مزیت های تولیدی می تواند ضربات جبران ناپذیری بر پیکره اقتصاد کشور وارد کند. شاخصه اصلی کارآفرینی، قدرت ریسک پذیری است که بخش خصوصی نیز آمادگی پذیرش ریسک را دارد؛ بررسی تاریخچه کارآفرینی در سال های اخیر، دورنمای نامناسبی را از وضعیت کارآفرینی در سال های آتی به نمایش می گذارد. امیدواریم دولت به این نقطه نظر رسیده باشد که اگر بخواهد گره ای را از مشکلات کشور باز کند، باید بتواند از بخش تولیدی که همان بخش خصوصی است حمایت کرده و زمینه گسترش رشد و رونق اقتصادی را فراهم کند، چراکه در زیر سایه تولید، معضل بیکاری حل می شود و وابستگی های کشور را کاهش می دهد. مهمترین مشکل دولت بیکاری است که فضای اقتصاد جامعه را در بر گرفته است و دولت باید این مشکل را حل کند. اگر دولت با همین امکاناتی که در اختیار دارد - چه کم و چه زیاد - با لطف بیشتر، بدون تنگ نظری و با امیدواری به این مطلب که بخش خصوصی به خاطر عرق ملی خود، صحنه را ترک نخواهد کرد، این بخش را یاری نماید، بدون شک مشکل بیکاری در کشور حل خواهد شد. ■